Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Czarnkowie

Czarnków, 17 listopada 2026 r.

ON-HK.9020.263.2026

Sprawę prowadzi: Karolina Rembacz, Alina Stoińska
+48 413109810
montoring.wody.psse.czarnkow@sanepid.gov.pl

INFORMACJA O NIEZGODNOŚCI Z WARTOŚCIĄ PARAMETRYCZNĄ W STREFIE ZAOPATRZENIA TRZCIANKA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Czarnkowie informuje, że w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej w strefie zaopatrzenia Trzcianka, wystąpiła niezgodność z wartością parametryczną dla parametru wskaźnikowego żelazo, którą stwierdzono w próbach pobranych 12 listopada 2026 r. przez pracownika laboratorium, w następującym punktach:

-sieć Trzcianka, przedszkole, ul. Słowackiego 24, nr sprawozdania z badań 4232/11/26 z 16.11.2026 r., wykonanych przez Laboratorium Usługowo-Badawcze "BIOCHEMIK" Sp. z o.o., 64-920 Piła, ul. Strefowa 15, zawartość żelaza wyniosła 357 µg/l,

- sieć Trzcianka, szkoła nr 1, ul. Staszica 6, nr sprawozdania z badań 4231/11/26 z 16.11.2026 r., zawartość żelaza wyniosła 1460 µg/l,

- sieć Trzcianka przedszkole nr 1, ul. Broniewskiego 2a, nr sprawozdania z badań 4230/11/26 z 16.11.2026 r., zawartość żelaza wyniosła 94,9 µg/l.

Ponadto w próbach pobranych w następujących punktach:
- sieć Trzcianka, przedszkole, ul. Słowackiego 24, mętność wyniosła 3,7 NTU
- sieć Trzcianka, szkoła nr 1, ul. Staszica 6, mętność wyniosła >12 NTU.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 maja 2026 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2026 poz. 748) wartość parametryczna dla żelaza wynosi 200 µg/l, a dla mętności: akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian.

Stwierdzone przekroczenie zawartości żelaza nie stanowi zagrożenia dla zdrowia konsumentów, może jednak negatywnie wpływać na cechy organoleptyczne wody, takie jak: smak, zapach, barwa, mętność, a w konsekwencji może obniżać akceptowalność wody do spożycia oraz cechy użytkowe i eksploatacyjne. Stwierdzone przekroczenie nie wymaga wydania dodatkowych, specjalnych zaleceń czy ograniczeń dotyczących spożycia wody.

Zgodnie z art. 4a ust. 2 ustawy z 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2026 poz.605), dostawca wody podejmuje wszelkie działania, aby woda przeznaczona do spożycia przez ludzi spełniała wymagania, w tym określone dla parametrów wskaźnikowych, a każdy przypadek niezgodności z wartością parametryczną **niezwłocznie analizuje** w celu określenia przyczyny tej niezgodności oraz zgodnie z art. 4p. ust.1 pkt.7 ww. ustawy prowadzi działania naprawcze w przypadku ustalenia,

że ta niezgodność nie wynika z wewnętrznego systemu wodociągowego lub jego utrzymania.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Czarnkowie oczekuje niezwłocznej informacji o poczynionych ustaleniach i podjętych działaniach.

Poniżej przedstawiono informację dotyczącą potencjalnych konsekwencji zdrowotnych dla konsumentów:

Żelazo jest naturalnym składnikiem wód podziemnych, jego źródłem są substancje mineralne występujące w warstwach geologicznych. Żelazo jest mikroelementem niezbędnym dla organizmu człowieka, a woda dostarcza ok. 10 % przyjmowanej w ciągu doby ilości żelaza.

Minimalne dzienne zapotrzebowanie na żelazo jest zależne od wieku, płci, stanu fizjologicznego i waha się w przedziale od 10-50 mg dziennie. Największa część zawartego w organizmie żelaza wchodzi w skład hemoglobiny w czerwonych krwinkach krwi, która przenosi cząsteczki tlenu do wszystkich komórek ciała. Z uwagi na rolę jaką żelazo pełni w organizmie niezbędne jest stałe dostarczanie organizmowi pewnych jego ilości. Podstawowym źródłem żelaza dla organizmu jest żywność, głównie produkty mięsne. Nie wykazano, aby ilości żelaza zawarte w żywności i wodzie do spożycia, nawet jeśli wielokrotnie przekraczają wartość parametryczną, mogły stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi. W tym wypadku istotne znaczenie ma wpływ podwyższonych stężeń na wizualną ocenę wody i jej metaliczny smak, co sprawia, że woda staje się nieakceptowalna dla konsumentów. Wzrost barwy i mętności wywołany zwiększoną zawartością żelaza jest negatywnie odbierany przez konsumentów także ze względów użytkowych, np. możliwe przebarwienia pranych tkanin, powierzchni i urządzeń sanitarnych. Głównym powodem ustalenia wartości parametrycznej dla zawartości żelaza na poziomie 200 µg/l jest niekorzystny wpływ wyższych stężeń żelaza na stan techniczny sieci wodociągowej oraz wskaźniki organoleptyczne wody: barwę, mętność a także metaliczny smak, budzące zastrzeżenia konsumentów. Eksperci Światowej Organizacji Zdrowia, WHO, uznali, że stężenie żelaza w wodzie nieprzekraczające 2 mg/l, czyli 2000 µg/l należy uznać za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia, uwzględniając 10 % udział wody jako źródła żelaza przyjmowanego przez organizm w ciągu doby. Nie ustalono jednak zalecanej wartości dla żelaza w wodzie ze względu na fakt, iż stężenia w jakich występuje w wodzie nie stanowią zagrożenia dla zdrowia.

Beata Kościelska
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Czarnkowie
/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:
1.Zakład Inżynierii Komunalnej sp. z o.o. 64-980 Trzcianka ul. S. Żeromskiego 15
2.Pan Krzysztof Wojciech Jaworski Burmistrz Trzcianki
3.aa